

ПРОФЕСОР ЕДУАРД АНАТОЛІЙОВИЧ ДЕРКАЧОВ (80-річчя від дня народження)

Улітку цього року відзначив 80-річний ювілей знаний гігієніст, профілактик, педагог та вчений – професор Едуард Анатолійович Деркачов.

Е.А. Деркачов народився 12 липня 1939 року в селищі Гуляй-Поле Запорізької області в сім'ї лікарів. Батько майбутнього професора – Анатолій Гаврилович, пройшов дороги другої світової

лікарем польового шпиталю, отже сумнівів щодо подальшої освіти в Едуарда набуло. Продовжуючи сімейну традицію, він вступив на санітарно-гігієнічний факультет Донецького медичного інституту. Після закінчення навчання з 1963 року працював лікарем-гігієністом та завідувачим санітарно-гігієнічним відділом у Луганській міській та Дніпропетровській обласній санітарно-епідеміологічних станціях, де набув чималого досвіду як практичний лікар-гігієніст. Починаючи з 1970 року уся подальша трудова, науково-педагогічна та суспільна діяльність Е.А. Деркачова була пов'язана з ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», де він працював на посаді асистента, доцента, професора, а з 1985 року – завідуючого кафедрою комунальної гігієни.

Саме під керівництвом професора Е.А. Деркачова на базі профільних гігієнічних кафедр комунальної та радіаційної гігієни, гігієни праці, гігієни дітей та підлітків, гігієни харчування була організована сучасна кафедра гігієни та екології, якою він керував до 2007 року. За його каденції кафедра була укомплектована досвідченими професорами й викладачами та науковими співробітниками, сформувалась міцна матеріальна база, були створені сучасні наукові лабораторії. На той час кафедра гігієни та екології ДДМА стала однією з провідних гігієнічних кафедр в Україні.

У 1975 році Деркачов Е.А. захистив кандидатську дисертацію «Гігієнічне вивчення водопостачання Західного Донбасу та рекомендації щодо його розвитку», а в 1992 р. – докторську дисертацію «Гігієнічне обґрунтування видів та способів рекультивациі пошкоджених земель при розробці корисних копалин».

Професором Деркачовим Е.А. організовані та проведені багатопланові дослід-

ження, які були спрямовані на обґрунтування наукових засад та розробку гігієнічних принципів охорони навколишнього середовища і впровадження комплексної системи реабілітації ґрунту від впливу важких металів. Під його керівництвом розвинута методологія вивчення стану громадського здоров'я у зв'язку з багатфакторним впливом довкілля та розроблені нові методи ранньої (донозологічної) діагностики стану здоров'я дітей при масових профілактичних обстеженнях. Такі комплексні заходи сприяли поліпшенню умов життя та стану здоров'я населення промислових регіонів Придніпров'я.

Як досвідчений педагог, професор Е.А. Деркачов зробив значний внесок у підготовку лікарів та фахівців у галузі профілактичної медицини, є автором понад 350 наукових праць. За його участі видано друком медико-екологічний атлас та екологічна карта Дніпропетровської області, 12 державних стандартів і нормативних документів з гігієни навколишнього середовища та медичної екології. Едуард Анатолійович підготував двох кандидатів та доктора медичних наук. За його співавторства видано 4 монографії і 8 підручників та навчальних посібників, зокрема національних: «Комунальна гігієна» та «Гігієна і екологія». Е.А. Деркачов є автором декількох винаходів та патентів.

За багаторічний цикл значних наукових робіт «Важкі метали як небезпечні для людини забруднювачі навколишнього середовища в Україні: медико-екологічні дослідження, обґрунтування та досвід впровадження профілактичних заходів» у 2002 році професор Деркачов Е.А. став лауреатом Державної премії України в галузі науки та техніки.

Є дійсним членом (академіком) Міжнародної академії наук екології та безпеки життєдіяльності населення та Української екологічної академії наук. Багато років він був головою Дніпропетровського обласного наукового товариства гігієністів, членом природоохоронної колегії Дніпропетровської міської ради.

Плідна багаторічна робота професора Деркачова Е.А. багаторазово відзначалася нагородами, почесними грамотами та подяками МОЗ та МОН України, Дніпропетровської облдержадміністрації, управліннями охорони здоров'я населення та Держсанепідслужби Дніпропетровської області.

Щиро вітаємо нашого ювіляра. Нехай удача і надалі буде прихильною до Вас, даруючи радість життя, вірних друзів, колег, учнів. Бажаємо, щоб у Вашому домі завжди панували мир і злагода, у серці – доброта, у справах – мудрість і виваженість.

Бажаємо ювіляру життєвої наснаги, міцного здоров'я та довгих років життя!

Зав. кафедри гігієни і екології ДЗ «ДМА», д. мед. н., професор Н.І. Рублевська

Професор кафедри гігієни та екології ДЗ «ДМА», д. мед. н., професор О.А. Шевченко

Зав. кафедри загальної гігієни ДЗ «ДМА», д. мед. н., професор Е.М. Білецька

Регіональне відділення Асоціації громадського здоров'я Дніпропетровської області